ПОРУШЕННЯ ЕНТЕРОГЕПАТИЧНОЇ ЦИРКУЛЯЦІЇ ЖОВЧНИХ КИСЛОТ У ПАТОГЕНЕЗІ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ

Катюхін О.В., Казаков Ю.М.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

В значному відсотку випадків ІХС супроводжується патологією жовчно-вивідних шляхів (ЖВШ), в тому числі, з більш чи менш вираженими явищами холестазу. Чи мають вони патогенетичний зв'язок між собою?

В печінці з холестерину утворюються жовчні кислоти, 90% яких всмоктуються у кишківнику та через портальну вену знову потрапляють в печінку. Нормальна ентерогепатична циркуляція жовчних кислот (ЕГЦЖК) обумовлює нормальній синтез холестерину. Зменшення в крові концентрації вторинних жовчних кислот активує синтез ХС в печінці. Порушення циркуляції виникає при порушенні надходження жовчі в кишківник. Тобто, існує зв'язок між станом ЖВШ, ЕГЦЖК та обміном ліпідів, що не може не впливати на перебіг атеросклерозу.

Дійсно, в обстеженій нами групі хворих на ІХС з супутньою патологією ЖВШ у вигляді хронічного некалькульозного холециститу та дискінезії жовчних шляхів по гіпотонічному типу, рівень атерогенних ліпідів складав: загальний холестерин був на 16,8% вищий, ніж у хворих на ІХС з інтактними ЖВШ, а ліпопротеїди низької густини – на 22% відповідно. У цієї групи хворих дещо гірші показники пероксидації та слабкіший антиоксидантний захист, ніж у хворих без патології ЖВШ. Так, рівень каталази був нижчий на 15,35±0,78%, супероксиддісмутази – на 14,05±0,12 %, а церулоплазміну вищий на 22,5±2,15%, малоновий діальдегід – на 18,3±0,32%. Отримані дані свідчать про своєрідний зсув процесів ПОЛ у осіб з поєднанням атеросклерозу з холестазом у бік виснаження одних ланок антиоксидантного захисту та підвищення активності інших на фоні значного погіршення показників ліпідного обміну.

Таким чином, одним із найважливіших механізмів патологічного впливу уражень ЖВШ на перебіг ІХС є наявність явищ холестазу (патологічного стану, який порушує ЕГЦЖК, що призводить до гіпербеталіпідемії, що провокує підвищене окислення ліпідів та обумовлює виснаження антиоксидантної системи крові).